

О.В. Школьний

доктор педагогічних наук,
доцент кафедри вищої математики,
НПУ імені М.П.Драгоманова,
м.Київ,
shkolnyi@ukr.net

МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ВИПУСКНИКІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКІЛ ДО ЗНО З МАТЕМАТИКИ

Забезпечення належної підготовки випускників загальноосвітніх шкіл до зовнішнього незалежного оцінювання якості знань з математики (ЗНО) нині стало одним із пріоритетних завдань української вчительської спільноти, а також фахівців у галузі методики навчання математики. Особливої актуальності це завдання набуло після повернення незалежному тестуванню з математики функції державної підсумкової атестації (ДПА).

Даній тематиці присвячена достатня кількість публікацій у науково-педагогічній літературі. Крім того, на ринку наявна значна кількість посібників по підготовці до ЗНО та збірників тренувальних тестів. На жаль, далеко не завжди можна відзначити належну якість згаданих посібників, оскільки не всі їх автори проходили навчання і сертифікацію в центрах тестування.

Наш авторський колектив (автор доповіді разом із Ю.О.Захарійченком, Л.І.Захарійченко та О.В.Школьною) пройшов належне навчання та сертифікацію й досить плідно працює над методичним забезпеченням підготовки до стандартизованих оцінювань з математики на кшталт ДПА та ЗНО. Протягом останніх 10 років нами було видано більше 20 посібників і збірників тестових завдань та опубліковано в фахових науково-педагогічних виданнях більше 50 статей, які стосуються даної тематики.

Наша система підготовки до ЗНО з математики ґрунтується на власному методичному забезпеченні і належним чином апробована: авторами під час викладання на курсах у НаУКМА та НПУ імені М.П.Драгоманова, а також іншими вчителями, які користуються нашими посібниками та збірниками тестових завдань. Детально ця

система описана в [1, с. 243-365]. Її суть полягає в реалізації наступних дидактичних принципів:

- розбиття теоретичного матеріалу на 10 логічно пов'язаних між собою тематичних блоків, яке забезпечує повторення матеріалу попередніх тем при вивченні наступних;
- подання в посібниках лише необхідного теоретичного матеріалу, викладеного в доступній формі з належними роз'ясненнями;
- представлення в посібниках та збірниках тестових завдань усіх наявних у тесті незалежного оцінювання форм (завдань із альтернативами, з короткою відповіддю, на встановлення логічних пар і з розгорнутою відповіддю), а також окремих інших форм, які популярні в світовій тестологічній практиці і найближчим часом можуть почати використовуватися в Україні (завдання на достатність даних, на встановлення правильної послідовності тощо);
- подання тренувальних тестових завдань до кожного тематичного підрозділу за принципом «від простого до складного» для тестових завдань усіх наведених вище форм;
- розміщення тренувальних тестових завдань парами: одне завдання учень виконує із учителем, а друге – самостійно;
- спілкування зі слухачами курсів по підготовці до тестування у стилі «fun math», який має за мету показати, що математика не лише корисна для майбутньої фахової підготовки, а ще й цікава та весела наука, вивчати яку можна лише з посмішкою;
- проведення тематичних та підсумкових комбінованих тестів, які дозволяють здійснювати систематизацію матеріалу теми та (в разі необхідності) вносити корективи в процес підготовки.

Для ефективною реалізації наведених принципів ми використовуємо наступний методичний комплект:

- посібник [2], що містить теоретичний матеріал, зразки розв'язування тестових завдань і мінімальну необхідну кількість тренувальних тестових завдань до кожної теми;
- допоміжний збірник тренувальних тестових завдань [3], який орієнтований на додаткову самостійну роботу учнів і містить тестові завдання всіх найбільш популярних у світі форм;

- збірник комбінованих тестів [4], який дозволяє здійснити підсумкове повторення, систематизацію і тренінг безпосередньо перед тестуванням.

Усі складові методичного комплексу написані, виходячи з єдиних позицій, мають одну й ту саму тематичну й логічну будову і цим самим сприяють забезпеченню належної якості підготовки учнів старшої школи до ЗНО та ДПА з математики.

Література

1. Шкільний О.В. Основи теорії та методики оцінювання навчальних досягнень з математики учнів старшої школи в Україні: Монографія. / О.В.Шкільний. – К.: вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. – 424 с.
2. Захарійченко Ю.О. Твій репетитор. Математика. Навчальний посібник для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання. / Ю.О. Захарійченко, О.В. Шкільний. – К.: Генеза, 2013. – 264 с.
3. Повний курс математики в тестах. Енциклопедія тестових завдань. – 5-те вид. / Ю.О. Захарійченко, О.В. Шкільний, Л.І.Захарійченко, О.В.Шкільна. – Х.: Ранок, 2015. – 496 с.
4. Захарійченко Ю.О. Математика: тренувальні тести. Навчальний посібник для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання. / Ю.О.Захарійченко, О.В. Шкільний. – К.: Генеза, 2013. – 96 с.

***Анотація.** Шкільний О.В. Методичні особливості підготовки випускників загальноосвітніх шкіл до ЗНО з математики. У доповіді розглядається авторська система підготовки учнів старшої школи до зовнішнього незалежного оцінювання з математики. Описано основні структурні елементи цієї системи та принципи її практичної реалізації.*

***Ключові слова:** ЗНО з математики, учні старшої школи, навчальні досягнення з математики, якісні тестові завдання з математики.*

***Аннотация.** Шкільний А.В. Методические особенности подготовки выпускников общеобразовательных школ к ВНО по математике. В докладе рассматривается авторская система подготовки учащихся старших классов к внешнему независимому оцениванию по математике. Описаны основные структурные элементы этой системы и принципы её практической реализации.*

***Ключевые слова:** ВНО по математике, ученики старших классов, учебные достижения по математике, качественные тестовые задания по математике.*

***Summary.** Olexandr Shkolnyi. Methodical peculiarities of secondary school graduates to EIE in mathematics. In the report we regard the author's system of training pupils to the external independent*

evaluation in mathematics. We describe the basic structural elements of this system and principles of its implementation.

Keywords: *testing in math, pupils, educational achievement in mathematics, qualitative tests in mathematics.*